

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра управління соціокультурною діяльністю, шоу-бізнесу та
івентменеджменту

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Конкуренція в сервісній діяльності

Рівень вищої освіти Перший (бакалаврський) рівень

Освітня програма «Менеджмент соціокультурної діяльності»

Спеціальність 028 «Менеджмент соціокультурної діяльності»

Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»

Затверджено на засіданні кафедри
управління соціокультурною
діяльністю, шоу-бізнесу та
івентменеджменту
Протокол № 1 від «30» серпня 2024 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до навчальної дисципліни
3. Мета та цілі навчальної дисципліни
4. Програмні компетентності та результати навчання
5. Організація навчання
6. Система оцінювання навчальної дисципліни
7. Політика навчальної дисципліни
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Конкуренція в сервісній діяльності
Викладач (-і)	Дутчак Олена Іванівна, кандидат історичних наук, доцент кафедри управління соціокультурною діяльністю, шоу-бізнесу та івентменеджменту
Контактний телефон викладача	+380980623468
Е-mail викладача	olena.dutchak@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Консультації проводяться відповідно до графіку консультацій, розміщеному на інформаційному стенді кафедри
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Теоретико-методологічні основи конкуренції. Конкурентноспроможність як характеристика фірми, що функціонує в умовах ринку. Конкурентне середовище фірми. Сучасні теорії конкуренції. Державне регулювання конкуренції. Соціальна відповідальність і конкурентноспроможність підприємства. Конкурентна перевага й конкурентні ходи. Формування конкурентних переваг фірми. Проблеми конкуренції на міжнародних ринках. Методологічні підходи до розроблення та оцінки ефективності стратегій конкурентноспроможності</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Курс спрямований на вивчення загальних понять соціокультурної сфери, ознайомлення з основними формами навчальної та наукової діяльності студентів під час навчання в університеті.</p> <p>Мета викладання навчальної дисципліни «Вступ до фаху» - формування у студентів знань щодо вимог до підготовки фахівця у відповідності з побудовою вищої освіти і наукових досліджень, формування первинних знань з основ менеджменту соціокультурної діяльності та навичок навчально-наукової діяльності.</p> <p>Завданнями вивчення дисципліни «Вступ до фаху» є теоретична та практична підготовка студентів напряму підготовки «Менеджмент соціокультурної діяльності» з питань:</p> <ul style="list-style-type: none"> - теоретико-методологічні основи конкуренції; - конкурентноспроможність як характеристика фірми, що функціонує в умовах ринку; - конкурентне середовище фірми; - сучасні теорії конкуренції. - державне регулювання конкуренції. 	

-соціальна відповідальність і конкурентоспроможність підприємства.
 - конкурентна перевага й конкурентні ходи.
 - формування конкурентних переваг фірми.
 проблеми конкуренції на міжнародних ринках.
 - методологічні підходи до розроблення та оцінки ефективності стратегій конкурентоспроможності.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності:

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у соціокультурній сфері, креативної економіки і культуротворчих практик, що передбачає застосування теорій та методів менеджменту культури і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК13. Здатність проявляти ініціативу та підприємливість.

СК20. Здатність аналізувати економічні, екологічні, правові, політичні, соціологічні, технологічні аспекти формування ринку культури.

СК21. Здатність визначати стратегічні пріоритети та аналізувати особливості місцевих, регіональних, національних та глобальних стратегій соціокультурного розвитку.

Програмні результати навчання:

РН8. Визначати соціокультурний потенціал різних стейкхолдерів культурного життя

РН9. Оцінювати сучасну соціокультурну ситуацію.

РН11. Виявляти, генерувати і впроваджувати креативні ідеї у професійну діяльність.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни – 90 год.

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	20
семінарські заняття / практичні / лабораторні	20
самостійна робота	50

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс	Нормативний /
		(рік навчання)	вибірковий
7	028 «Менеджмент соціокультурної діяльності»	4	Вибірковий (цикл загальної підготовки)

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб
Тема 1. Теоретико-методологічні основи конкуренції	2	2	5
Тема 2. Конкурентоспроможність як характеристика фірми, що функціонує в умовах ринку	2	2	5

Тема 3. Конкурентне середовище фірми	2	2	5
Тема 4. Сучасні теорії конкуренції	2	2	5
Тема 5. Державне регулювання конкуренції	2	2	5
Тема 6. Соціальна відповідальність і конкурентоспроможність підприємства	2	2	5
Тема 7. Конкурентна перевага й конкурентні ходи	2	2	5
Тема 8. Формування конкурентних переваг фірми.	2	2	5
Тема 9. Проблеми конкуренції на міжнародних ринках.	2	2	5
Тема 10. Методологічні підходи до розроблення та оцінки ефективності стратегій конкурентоспроможності	2	2	5
ЗАГ.	20	20	50
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			

<p>Загальна система оцінювання курсу</p>	<p>Форми контролю знань студентів:</p> <ul style="list-style-type: none"> - поточний; - підсумковий семестровий (екзамен). <p>Оцінювання здійснюється за національною та ECTS шкалою на основі 100-бальної системи.</p> <p>(п. 8.3. Види контролю «Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (Наказ ректора № 417 від 03.07.2023 р.).</p> <p>100-бальна шкала переводиться у відповідну національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС – A, B, C, D, E, FX, F).</p> <p>Загальні 100 балів включають:</p> <p>Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки студентів із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на практичних заняттях. Оцінки у національній шкалі («відмінно» – 5, «добре» – 4, «задовільно» – 3, «незадовільно» – 2), отримані студентами, виставляються у журналах обліку відвідування та успішності академічної групи (питома вага оцінки – 50%).</p> <p>Контроль самостійної роботи дозволяє оцінити рівень сформованості відповідних компетентностей. Виконується на платформі D-Learn за тематикою курсу (оцінюється від 0 до 10 балів) та у формі есе (письмова робота в електронному вигляді) – (оцінюється від 0 до 5 балів). Загальна питома вага оцінки за контроль самостійної роботи – 15 %.</p> <p>Семестрова контрольна робота – дозволяє оцінити рівень сформованості відповідних компетентностей. Виконується на платформі D-Learn за тематикою курсу. Питома вага оцінки – 15%.</p> <p>Тестовий контроль проводиться двічі за семестр. Кожен з яких оцінюється у 10 балів. Загальна максимальна кількість балів, відповідно, 20.</p> <p>Підсумковий семестровий контроль – це підсумкове оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти за семестр, що здійснюється в університеті. Підсумковий семестровий контроль – сума балів поточного контролю, семестрової контрольної роботи та контролю самостійної роботи. Підсумковий семестровий контроль виносяться на останню академічну годину (практичне заняття) опанування курсу.</p>
<p>Вимоги до письмової роботи</p>	<p>Письмова робота включає певні теми завдань за тематикою курсу.</p>
<p>Практичні заняття</p>	<p>Оцінюється у п'ятибальній шкалі Поточні оцінки, які отримуються під час практичних занять, сумуються й множаться на коефіцієнт.</p>
<p>Умови допуску до підсумково го контролю</p>	<p>Отримання інтегральних результатів до останнього заняття – 25 балів. Студентам, які мають пропуски, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість відповідно до графіку ліквідації академзаборгованості за встановленими правилами.</p>

7. Політика навчальної дисципліни	
Письмові роботи	Робота виконана на певну тему обсягом не більше 4 сторінок
Академічна доброчесність	<p>Атмосферу довіри, взаєморозуміння, взаємоповаги потрібно будувати щоденно. Політика ректорату спрямована на академічну доброчесність, прозорість та законність діяльності. Задля цього розроблено та впроваджено</p> <p>«Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника», «Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника», «Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» і опубліковано їх на сайті. В університеті академічна доброчесність передбачається за замовчуванням. Це означає, що всі здані роботи є результатом вашої розумової праці та творчості. Якщо ви</p> <p>подали роботу когось іншого, повністю або частково, без належного цитування, завдання буде оцінене в 0 балів (без права перездачі)</p>
Відвідування занять	<p>Усі студенти, незалежно від форми навчання, зобов'язані відвідувати аудиторні заняття і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю.</p> <p>Відпрацювання пропущених занять відбувається у перший день за графіком консультацій викладача з навчальної дисципліни, за винятком поважної причини у студента (документальне підтвердження) згідно «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (п.4)».</p>
Неформальна освіта	Зараховуються як підсумковий контроль, результати онлайн курсів на платформах Coursera, Prometheus, які за тематикою відповідають програмі навчальної дисципліни.
8. Рекомендована література	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Артюхова І. В. Конкурентоспроможність фірми : методичні рекомендації для самостійної роботи студентів. Сімферополь : ВД «АРІАЛ», 2013. 52 с. 2. Борисенко З. М. Основи конкурентної політики: Підручник. Київ: Таксон, 2004. – 704 с. 3. Должанський І. З., Загорна Т.О. Конкурентоспроможність підприємства: Навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2006. С. 75. 4. Закон України «Про захист економічної конкуренції» від 11.01.2001 р. №2210-111 : веб-сайт. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3659-12 (дата звернення: 20.05.2020). 5. Клименко С. М. Управління конкурентоспроможністю підприємства : навч. посіб. / С. М. Клименко, Д. О. Барабась, Т. В. Омеляненко та ін. Київ : КНЕУ, 2006. 527 с. 6. Корпоративне управління в Україні: теоретико-методологічні аспекти: монографія / О. М. Сохацька, Н. П. Тарнавська, А. М. Тибінь та ін. Тернопіль : Економічна думка, 2007. 360 с. 7. Лупак Р. Л., Васильців Т. Г. Конкурентоспроможність підприємства: навч. посіб. Львів, 2016. 484 с. 8. Омеляненко Т. В., Барабась Д. О., Вакуленко А. В. Управління конкурентоспроможністю підприємства: навч.метод. посіб. для самост. вивч. дисц. Київ: КНЕУ, 2006. 272 с. 	

9. Піддубний І. О., Піддубна А. І. Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства: навч. посібник. Харків, 2008. 280 с.
  10. Сапрун Г. Г. Розробка моделі управління конкурентоспроможністю експортно-орієнтованих підприємств. «Молодий вчений», № 3 (43) березень, 2017 р.: URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2017/3/189.pdf>
  11. Сіваченко І. Ю., Козак Ю. Г., Єхануров Ю. І. та ін. Управління конкурентоспроможністю підприємств: навч. посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2006. 73с.
  12. Тарнавська Н. П. Управління конкурентоспроможністю підприємств: теорія, методологія, практика. Тернопіль: Економічна думка, 2008. 570 с.
  13. Чернега О. Б. Управління підприємством в умовах конкуренції / дис. ... д-ра екон. наук. Донецьк, 2001. С. 41-42.
- Шершньова З. Є. Стратегічне управління: Підручник. Київ: КНЕУ, 2004. С. 129-132.

Дутчак О.І. – к.і.н., доцент кафедри управління соціокультурною діяльністю, шоу-бізнесу та івентменеджменту